یادداشت

جنبش دانشجویی ایران، نگاه از درون

دکتر علی زارعی نخعندی

برآیند هفت دهه حضور جنبش دانشجویی ایران در تحولات علمی، فرهنگی و سیاسی - اجتماعی جامعه، گویای آن است که قضاوت و ارزیابی ها نسبت به جنبش دانشجویی غالباً متأثر از نگاه از بیرون بوده است و کمتر دیده شده که این جنبش با نگاه از درون مورد نقد و ارزیابی قرار گیرد. لازمه پرداختن به این موضوع در ابعاد مختلف نیاز به مجال بیشتر و نوشتار طولانی است. در این مقاله قصد آن است که با طرح موضوع، ورودی به این مبحث مهم و اساسی داشته باشیم.

پدیده جنبش دانشجویی از دو منظر «شکلی» و «محتوایی» قابل بررسی است. آنچه که تاکنون غالباً در بررسی های این جنبش مورد توجه و اعمال نظر قرار گرفته و به آن پرداخته شد، بررسی شکلی آن هم با سبقه تاریخ نگاری است. اگرچه پرداختن به آن از این منظر شکلی لازم است ولی نمی تواند باعث تجویز غفلت یا تغافل از پرداختن به منظر محتوایی که فلسفه وجودی جنبش را می نمایاند، باشد. از این رو بر نخبگان این جریان پویاست که با پرداختن به ابعاد محتوایی و فلسفه وجودی جنبش، نگارندر جریاناتی با اهداف اپورتونیستی با تکیه و حتی تحریف بر روند شکلی، قداست و پویایی این جنبش را مخدوش نموده و از آن استفاده ابزاری نمایند.

بیداری دانشجویی که موجب خیزش و جنبش دانشجویی در ایران گردید، منشأ اسلامی و دینی دارد که نطفه این خیزش ها از شکل گیری و اعلام موجودیت انجمن های اسلامی و تشکل های دانشجویی دانشکده های دانشگاه تهران و ... است. جنبش دانشجویی در ایران با آرمانگرایی اسلامی آغاز گردید و حتی گروه هایی که در مسیر این جریان پویا قرار گرفتند و نام اسلامی را هم به دنبال خود نداشتند مثل: کمیته های صنفی دانشجویی، کمیته نهضت ملی، مقاومت دانشکده فنی دانشگاه تهران و... در اعلامیه ها، بیانیه ها و اعلام مواضع خود همواره با ادبیات اسلامی و دینی سخن می گفتند.

با این که در اوایل دهه ۱۳۲۰ ۴۱ حزب توده توسط شاخه دانشجویی خود تمامی مساعی خود را به کار بست تا مبانی حرکت این جنبش در ایران را به سوی مارکسیسم و کمونیسم تغییر جهت دهد و در این حرکت، اشغال ایران توسط سربازان شوروی و انگلستان، فضای سیاسی جامعه را به نفع این حزب رقم می زد، این جریان مارکسیستی به رغم همه مساعی خویش نتوانست جهت اصلی و بنیادی حرکت جنبش دانشجویی را از مسیر دینی تغییر دهد و بعد از چند صباحی می بینیم همان جریان اصیل دینی جنبش در قالب تشکل های انجمن اسلامی در جهت مبانی حرکتی جنبش طی طریق می نماید و مهمتر این که با توجه به وجود نظام حکومتی غیر دینی در ایران که در جهت سکولار نمودن جامعه تمام همت خویش را به کار می بست، این جریان اصیل دانشجویی از مسیر دینی خویش خارج نشد، اگرچه حرکات مشکوک و تأمل برانگیز برخی از منتقدین در این جریان، در مخدوش نمودن پروسه همگرایی این جریان با علما و مراکز حوزوی و دینی به طور نسبی بعضاً مؤثر واقع می شد، ولی جهت گیری کلی این جریان همواره دینی و ضد استکباری بوده و هست.

جنبش دانشجویی در طول حیات خویش دو نقطه اوج در قبل و بعد از انقلاب دارد، یکی از این دو نقطه اوج در ۱۶ آذر ۱۳۳۲ با صدور بیانیه و برپایی تظاهرات در اعتراض به ورود نیکسون، معاون ریاست جمهوری آمریکا و بازگشایی مجدد سفارت انگلستان بود که با هجمه سنگین نظامیان و سر کوب وحشیانه اعتراضات دانشجویی به وقوع پیوست که در جریان این هجمه سنگین، سه نفر از دانشجویان دانشکده فنی دانشگاه تهران به شهادت رسیدند و نقطه اوج دیگر پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ۱۳ آذان ۱۳۵۸ با تسخیر سفارت آمریکا در ایران توسط دانشجویان مسلمان پیرو خط امام در اعتراض به مواضع براندازانه و تحرکات جاسوسی آمریکا در ایران بود که با گروگان گرفتن دیپلمات های آمریکایی در ایران و کشف اسناد جاسوسی و براندازانه این سفارتخانه به عنوان لانه جاسوسی آمریکا در ایران به جهانیان معرفی گردید.

وجه اشتراک این دو حرکت جریان اصیل دانشجویی، رویکرد ضداستکباری بود که به حق، نماد استکبار جهانی را در هیأت حاکمه آمریکا متبلور دیدند، همان که حضرت امام خمینی (ره) با بینش عمیق سیاسی خویش، آن را به شیطان بزرگ یاد کردند و بیان داشتند که هرچه فریاد دارید بر سر امریکا بکشید.

رویکرد دینی و ضد استکباری جنبش اصیل جنبش دانشجویی در ایران سبب گردید که در طول تاریخ این جنبش، مخصوصاً پس از پیروزی انقلاب اسلامی، جریان پیچیده استعماری استکبار سعی نماید در این جنبش اصیل به قصد به انحراف کشاندن از مسیر اصلی، نفوذ نموده و از قبل این انحراف، به مقاصد استکباری خویش نایل آید ولی به دلیل ویژگی ها و مؤلفه های آرمانگرایی در این جنبش، ناکام ماند.

مکانیزم نفوذ در این جنبش در مقاطع مختلف اشکال خاص خود را داشته است. در دو دهه اخیر شکل نفوذ، در قالب ایجاد انحراف از مبانی و باورهای دینی و فرهنگی از مشرب سوق دادن آن از مسیر دینمداری و مردم سالاری دینی به «لیبرال دموکراسی» است که به سکولاریسم ختم می شود. در جهت نفوذ و انحراف در این جریان اصیل، استکبار به لحاظ ابزاری به حلقه واسطی دانشگاه که در این مقطع زمانی یک جریان متشکل و نفوذی که بعضی از اعضای آن سابقه جاسوسی برای امریکا داشتند را به دلیل ویژگی های سیاسی و غیرقانونی بودن، حلقه واسط منافسی یافت. از این رو شاهدیم که در این دهه، جریان مشکوک به صورت فعال و هدایت شده از جهت نفوذ در این جریان اصیل دانشجویی تلاش نمود. اگرچه توانست با نفوذ دادن مهره هایی به بعضی از تشکل های دانشجویی که خود را به جنبش اصیل دانشجویی آویزان کردند، تعداد اندکی از وادادگان سیاسی بعضی از تشکل های دانشجویی را به خود متمایل سازد و با تحریک این تعداد اندک، به جامعه القا نماید که در مواضع جریان اصیل جنبش دانشجویی پارادوکس به وجود آمده است، ولی بنیان حرکت اصیل جنبش دانشجویی در ایران برخلاف خواسته های این گروهک غیرقانونی و تعداد اندک متمایل به آن در جهت تحکیم مبانی و باورهای اصیل جامعه دین مدار ما رو به جلو است. وانگهی، حافظه تاریخی جامعه دانشجویی ما فراموش نکرده که این جریان سیاسی مشکوک، همانی است که زمانی که خود را در مسند قدرت یافت (دولت موقت) با تمام قوا به سنیز با جنبش عظیم و اصیل دانشجویی پرداخت و در مقابل حماسه سرنوشت ساز و تاریخی تسخیر لانه جاسوسی امریکا بیشترین حملات خویش را متوجه جنبش عظیم دانشجویی نمود.

به موازات آن، جریانات مشکوک سیاسی دیگری که از طیف های همسوی جریان نفوذی یادشده است، ظلمی دیگر را به این جنبش اصیل دانشجویی روا داشتند و آن انتساب دروغین سناریوی استکباری غائله ۱۸ تیر ۱۳۷۸ را به این جنبش می باشد.

این درحالی است که هرکسی الفبای تحولات سیاسی جامعه را بداند به راحتی درک می کند که غائله ۱۸ تیر ۱۳۷۸ قبل از هر چیز یک سناریوی از پیش طراحی شده برای براندازی نظام جمهوری اسلامی ایران بود تا یک حرکت معترضانه دانشجویی.

دلیل عمده این واقعیت این است که تصور برخورد قهرآمیز جنبش دانشجویی ایران با مؤلفه های اصلی آرمانخواهی دینی و ضداستکباری جمهوری اسلامی ایران از سوی نظام دینی و ضد استکباری یک پارادوکس و تصور باطل است. این پارادوکس و همچنین برخوردهای قیم مآبانه جریان مشکوک و جریانات همسو با آن که سعی در هدایت تحولات مجامع دانشجویی از بیرون از دانشگاه را داشتند سبب گردید که بسیار زودتر از زمانی که انتظار می رفت، این جریانات و گروهها از سوی همان طیف های دانشجویی با بی اعتنایی و «نافرمانی» روبه رو شوند.

دلیل دیگر، نوع نگاه نظام جمهوری اسلامی ایران و رهبری آن به این جنبش اصیل دانشجویی است. بدین گونه که می فرمایند: «من به این پدیده (جنبش دانشجویی) به عنوان یک پدیده مثبت و مبارک علاقه مندم. منشأ های آن را هم از نزدیک شناسایی کرده ام. می دانم منشأها، منشأهای پاکی است.»[1] و در یک تحلیل عمیق و محققانه،[2] خصوصیات جنبش دانشجویی در ایران را آرمانگرایی در مقابل مصلحت گرایی، صدق و صفا و خلوص، آزادی و رهایی از وابستگی های حزبی و سیاسی و نژادی، حرکت مبتنی بر اشخاص نبودن نفی آنچه که از نظر فطرت انسانی زشت است (مثل ظلم، زورگویی، تبعیض، بی عدالتی، تقلب، دورویی و نفاق)، حرکت براساس منطق و تفکر و بینش و تحصیل و میل به فهمیدن و تدقیق و همچنین آفات جنبش را، نفوذ عناصر و مجموعه های نابات، دور شدن از آرمان ها، سطحی شدن و سطحی اندیشیدن، به دام احزاب و گروه ها افتادن عنوان می نماید. گواین که رهبری قائد در مقام حرکت دانشجویی فراد داشته و با نگاه از درون، به جنبش دانشجویی مشفقانه و متعهدانه و مسئولانه آن را راهنمایی نموده و چشم امید به آن دوخته اند.

دلیل دیگر حضور فعال و نقش آفرینی تأثیر گذار توده عظیم دانشجویان و جنبش دانشجویی در خلق حماسه سوم تیر ۱۳۸۴ می باشد. گفتمان غالب و سوپر گفتمان جریان فکری سوم تیر «عدالت و آزادی» با درونمایه های دینی، انقلابی و درونی و اصولگرایی بود. نقش بی نظیر و بی بدیل دانشجویان در خلق این حماسه، بیانگر نوع نگاه درونی و کنش سیاسی - اجتماعی جنبش عظیم دانشجویی ایران است. همدلی، همنوایی و همراهی جنبش عظیم دانشجویی ایران با جریان فکری سوم تیر و شاخص این جریان (جناب آقای دکتر احمدی نژاد ریاست محترم جمهور) که خود برخاسته از دل جنبش دانشجویی است، نشان و حکایت از هویت و ماهیت جریان اصیل و عظیم جنبش دانشجویی ایران دارد.

جنبش دانشجویی جریانی فراطیفی و فراگروهی است که شاید در مقاطع مختلف، گروه هایی با انگیزه های خاص خود خواستند وانمود کنند که این جنبش را نمایندگی می نمایند، ولی پس از فروکش کردن بحران های ساختگی و شدائد نفس صحنه ها، مشخص می شد که این جنبش جریانی اصیل، گسترده و پویاست و هرگز محدود به یک یا چند طیف و گروه خاص نمی باشد.

جنبش دانشجویی به دلیل جایگاه والای خویش و همچنین آفاتی که آن را تهدید می کند لازم است همواره با دید آسیب شناسی به درون و پیرامون خود نگاهی ژرف اندیشانه داشته باشد.

با عبور از فرازها و فرودها در «هفت دهه» و پشت سر گذاشتن موفقیت آمیز بحران های تحمیل شده از بیرون، زمان آن فرا رسیده است که تشکل ها و طیف های مختلف جنبش دانشجویی ایران با تکیه بر اشتراکات و نقاط همگرایی با نگاه از درون، در تعامل و تعاطی فکری، فرهنگی و سیاسی - اجتماعی پیرامون سه محور عمده «آرمانگرایی»، «عدالت طلبی» و «جنبش نرم افزاری و تولید علم» به تعیین استراتژی کلان جنبش دانشجویی فکر کنند و همه اختلاف نظرها و اختلاف سلیقه ها که اتفاقاً لازمه و همیزه حرکت دانشجویی است را تحت الشعاع این استراتژی کلان قرار دهند. این حرکت کاری مشکل ولی قابل تحقق و شدنی است.

پی نوشت:

۱- رهبر معظم انقلاب در جمع دانشجویان دانشگاه صنعتی شریف در تاریخ ۱۳۷۸/۹/۴

۲- همان

در دیدار جمعی از مدیران جوان دولت نهم با مراجع عظام تقلید مطرح شد

آیت الله مکارم: احمدی نژاد بیش از هر فرد دیگری تلاش می کند

گروه سیاسی - مدیر عامل خبرگزاری جمهوری اسلامی و مدیر عامل گروه خودروسازی سایپا به همراه جمعی از اعضای گروه مشاوران و مدیران جوان دولت نهم دیروز با تنی چند از مراجع عظام تقلید و علمای قم دیدار و گفت و گو کردند.

به گزارش ایرنا، مدیران جوان دولت نهم با آیات عظام مکارم شیرازی، جعفر سبحانی، موسوی اردبیلی، علوی بروجردی و حجج اسلام جواد فاضل لنکرانی و شهرستانی دیدار کرده و گزارش از عملکرد دولت نهم در عرصه مختلف ارائه کردند.

در این دیدارها مراجع تقلید و علما نیز از تلاش، تعهد و جوانگرایی دولت نهم ابراز خرسندی کرده و بر تداوم احیای شعارهای اصول انقلاب و آرمان های امام (ره) توسط دولت نهم تأکید کردند. مراجع تقلید در این دیدار همچه های خصمانه علیه دولت نهم را تقبیح و توصیه هایی جهت پیشبرد امور کشور در عرصه های مختلف ارائه کردند.

● آیت الله مکارم شیرازی: پیشرفت های دولت نهم غیرقابل انکار است

آیت الله مکارم شیرازی یکی از مراجع عظام تقلید در دیدار مدیران و مشاوران جوان دولت گفت: باید شعارهای دولت مدیرانه مطرح شود تا عده ای نتوانند به این شعارها ایراد بگیرند و عنوان کنند که این شعارها بلندپروازانه و خارج از قدرت دسترسی ما است. به گزارش فارس، آیت الله مکارم شیرازی اظهار داشت: دولت نهم در سه سال فعالیت خود پیشرفت های قابل توجهی داشته که این پیشرفت ها غیرقابل انکار است. ایشان گفت: دولت نهم حامی نظام جمهوری اسلامی و طرفدار مکتب اهل بیت (ع) است. این مرجع تقلید افزود: دولت نهم اصول پایبند است و حسن نیت رئیس جمهور ثابت شده و اگر هم اشتباهی در مجموعه دولت صورت گیرد، ناشی از اشتباه بدون سوء نیت است.

این مرجع تقلید تصریح کرد: دکتر احمدی نژاد بیش از هر فرد دیگری برای خدمتگزاری به مردم تلاش و فعالیت می کند. ایشان بیان داشت: در دولت نهم پیشرفت های علمی، عمرانی، روابط بین المللی و... بسیاری صورت گرفته است که انکار ناپذیر است.

آیت الله مکارم شیرازی با اشاره به برخی از مشکلات اقتصادی کشور گفت: دولت باید در مسائل اقتصادی از مشاوران و نخبگان استفاده کند و البته شنیده ام که مجلس و دولت نیز برای مسائل اقتصادی گروه های مشورتی مشترک تشکیل داده اند که این اقدام بسیار مناسب است.

این مرجع تقلید، افزایش قیمت نفت، بروز بحران در بازار جهانی را موجود توجه قرار داد و گفت: اینها مسائلی هستند که کار دولت را در بخش اقتصادی با مشکل مواجه کرده اند و مردم باید بیشتر با فشارهای خارجی که به کشور وارد می شود، آشنا و مطلع شوند. وی در ادامه با اشاره به مسئله دستیابی به انرژی صلح آمیز هسته ای تأکید کرد: ما باید در مسئله هسته ای با تدبیر عمل کرده و نباید دشمن را تحریک کنیم. استاد حوزه علمیه قم اضافه کرد: البته ما نباید از دستیابی به حقوق مسلم خود عقب نشینی کنیم، چرا که دشمنان با عقب نشینی ما پا را فراتر می گذارند.

ابراز دلگرمی دبیرکل سازمان ملل از مذاکرات سولانا در تهران

گروه سیاسی: دامنه تأثیر سیاست سازنده و مثبت هسته ای ایران افراد و مجامع مختلف بین المللی را تحت تأثیر قرار داده است؛ تأکید ایران بر استقبال از مذاکره بدون پیش شرط و زمینه های مثبتی که در این زمینه ایجاد شده موجب ابراز دلگرمی دبیرکل سازمان ملل نیز شده است.

دبیرکل سازمان ملل اعلام کرد: از گفت وگوی اخیر ایران و اتحادیه اروپا درباره برنامه هسته ای تهران دلگرم شده است. بان کی مون، دبیرکل سازمان ملل در مصاحبه ای با خبرگزاری فرانسه اظهار کرد: نسبت به مسأله هسته ای ایران نگرانم؛ در عین حال اخیراً گفت وگوی دلگرم کننده ای میان اتحادیه اروپا و دولت ایران انجام گرفته است. وی افزود: امیدوارم این گفت و گو ادامه پیدا کند و نتیجه خوبی برای این مسأله به دنبال داشته باشد.

وی در حالی صحبت می کرد که با هواپیما به مقصد توکیو برای شرکت در نشست سران گروه هشت می رفت.

کریستینا گالاش سخنگوی خاویر سولانا، رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا اعلام کرد است که قرار است سولانا بزودی با سعید جلیلی مذاکره کننده ارشد هسته ای ایران دیدار کند. وی گفت: این دیدار در پاسخ به درخواست جلیلی در تماس تلفنی با سولانا صورت خواهد گرفت.

● منکی: صداهای جدیدی را در امریکا می شنویم

در همین حال منوچهر متکی وزیر امور خارجه نسبت به فضای جدید برای گفت وگو با پنج عضو دائم شورای امنیت و آلمان درباره برنامه هسته ای ایران، ابراز خوش بینی کرد.

متکی در گفت وگو با فرید زکریا، خبرنگار شبکه خبری سی.ان.ان گفت که مذاکرات اخیر در خصوص بسته مشوق های قدرت های بزرگ به ایران از مذاکرات و گفت وگوهای پیشین متفاوت بوده است. متکی گفت: بر این باورم که اکنون در فضای جدیدی با یک دورنمای جدید قرار داریم. به گزارش خبرگزاری رویترز، اظهارات متکی در حالی بیان شده که ایران، پاسخ خود را به نامه وزرای امور خارجه چین، روسیه، آلمان، انگلیس، فرانسه و امریکا اعلام کرده است.

ایران تاکنون هر نوع پیش شرط را رد کرد و گفته است که این حقوقش به عنوان یک عضو معاهده منع گسترش تسلیحات هسته ای نباید نقض شود.

رویترز در گزارش خود از گفت وگوی متکی با زکریا افزود: وزیر امور خارجه ایران اظهار کرد با صداهای جدیدی را در امریکا می شنوم. ما رویکردهای جدیدی را شاهدیم و فکر می کنیم که متفکرین منطقی در امریکا می توانند براساس این رویکردهای جدید واقعیت را آن گونه که هست دنبال کنند. وی افزود: ما حاضریم به آنها در این تلاش کمک کنیم. رئیس دیپلمات های ایرانی در پاسخ به سؤالی درباره بارک اوباما، کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری امریکا از اظهارنظر خودداری کرد و فقط گفت: اوباما در گذشته به دلیل ابراز تمایل برای مذاکره با ایران به دردسر افتاده است.

متکی اظهار کرد: بنابراین ما نمی خواهیم با اظهار نظر دراین باره مشکلات بیشتری را برای کاندیداهای ریاست جمهوری امریکا رقم بزنیم.

● فاینشیال تایمز: ایران امید آفریده است

در ادامه گزارش ها و مطالب درباره فضای جدید ایجاد شده در موضوع هسته ای، روزنامه فاینشیال تایمز نوشت: مذاکره کننده رشد هسته ای ایران در ماه جاری با خاویر سولانا، در بحبوحه امید پایتخت های اروپایی به این که تهران بزودی مذاکرات درباره برنامه هسته ای اش را آغاز خواهد کرد، دیدار می کند. بنا به گفته دو دیپلمات عالیرتبه، جلیلی به سولانا گفته است که آماده است در سومین هفته ژوئیه با او دیدار کند. گزارش شده است که جلیلی در گفت وگو با سولانا گفته است که ایران در آن نشست امکان آغاز مذاکره درباره برنامه هسته ای خود را بررسی خواهد کرد. یک دیپلمات غربی عالیرتبه در تهران گفت که نامه وزیر امور خارجه ایران شامل برخی عناصر مثبت است. این نامه که دیپلمات یاد شده بخشی از آن را برای فاینشیال تایمز نقل کرد می گوید که: ایران حاضر است مذاکره را آغاز کند؛ تا به توافق همکاری جامعی برسد.

گروه سیاسی - دبیر شورای نگهبان گفت: آنچه در خطبه های نماز جمعه گذشته در خصوص تحقیق و تفحص از قوه قضائیه بیان کردم به معنای زیر سؤال بردن اصل این کار نبود، بلکه انتقاد و اعتراضم فقط به حاشیه ها و مسائلی بود که در پی این کار به وجود آمد.

آیت الله احمد جنتی در گفت و گو با فارس، در تبیین دیدگاه های خود در خصوص تحقیق و تفحص از قوه قضائیه و مطالبی که در نماز جمعه گذشته در این زمینه مطرح کرد، اظهار داشت: اصل تحقیق و تفحص قوه مقننه از قوه قضائیه، از اختیارات نمایندگان ملت است که با هماهنگی دو قوه صورت گرفته و رهبر معظم انقلاب نیز نسبت به انجام آن نظر منفی نداشتند.

آیت الله جنتی:

اعتراضم فقط به حاشیه های تحقیق و تفحص از دستگاه قضایی بود

وی تصریح کرد: نتیجه تحقیق و تفحص مجلس از قوه قضائیه باید از وی هیأتی که این کار را انجام داد، به مجلس عرضه شود تا مورد بررسی دقیق و همه جانبه قرار گیرد و چنانچه اعضای هیأت به مواردی دست یافته که نشانگر وجود فساد است، باید مراجع ذیصلاح به طور جدی موضوع را پیگیری و اعلام نتیجه کنند.

دبیر شورای نگهبان گفت: اتفاق نامطلوبی که در جریان تحقیق و تفحص از قوه قضائیه رخ داد، استفاده هیأت تحقیق و تفحص از عنصری سوء استفاده گر، مغرض و آشوب طلب برای همکاری در انجام مأموریت بود که این مسئله مورد اشکال و اعتراض است؛ چرا که اسنادی غیر مرتبط با دستگاه قضایی و مأموریت هیأت ویژه در اختیار او قرار گرفت که بعضی از آنها طبقه بندی شده بودند.

آیت الله جنتی خاستگاه تخلف مذکور را اهمال و بی توجهی دانست و تأکید کرد: هیأت تحقیق و تفحص از قوه قضائیه سوء نیتی نداشته، در عین حال متذکر شد که «هر کس مرتکب جرمی شده باشد، باید بدون هیچ گونه تبعیضی مورد تعقیب قرار گرفته و محاکمه شود و نباید در این مورد، استثنایی برای هیچ فردی قائل شد.»

وی این نکته را نیز خاطرنشان کرد: در جریان تحقیق و تفحص مجلس هفتم از قوه قضائیه، اسناد ناقصی در اختیار هیأت مربوطه قرار گرفت و مطالبی که مربوط به برخی از رسایی ها در این دستگاه گسترده بود، در دسترس اعضای هیأت قرار گرفت و اسناد دیگری که روشنگر حقیقت و در واقع رافع ابهامات به وجود آمده بود، به این هیأت عرضه نشد و یا از سوی برخی افراد نادیده گرفته شده اند.

دبیر شورای نگهبان همچنین بر لزوم اطلاع رسانی دقیق و آگاه سازی جامعه از مسائل مربوط به تحقیق و تفحص از قوه قضائیه و آنچه در پی این کار به وجود آمده است، تأکید کرد.

طرح تحول اقتصادی شفای بیماری های مزمن اقتصادی کشور است

گروه سیاسی - سه ساعت و نیم گفت وگوی صریح و شفاف رئیس جمهور با ۱۰۰ اقتصاددان که شامل طیف ها و جریانات مختلف فکری بودند عمق تفکری را در بین کارشناسان اقتصاد در کشور به وجود آورده به گونه ای که به نظر می رسد کارشناسان اقتصادی متمایل به جهش از سطح به عمق برای حل مشکلات اقتصادی کشور شده اند.

مرتضی تمدن نماینده سابق مجلس شورای اسلامی و مشاور اقتصادی رئیس جمهور نیز ارائه طرح تحول اقتصادی از سوی دولت نهم را منحصر به فرد دانست و گفت: در طول دولت های گذشته این نخستین بار است که طرحی به صورت جامع برای اصلاح ساختار اقتصادی کشور ارائه می شود لذا نفس این کار و جسارت و انگیزه دولت در این خصوص قابل تقدیر است.

وی افزود: این طرح به دلیل کار کارشناسی یکسال و نیمه از جامعیت، انسجام و دوام خوبی برخوردار است به گونه ای که اسناد پشتیبانی در بخش عملیاتی برای این طرح تهیه شده و ضمانت اجرایی آن بالاست.

تمدن در ادامه به اراده دولت در اجرای این طرح مهم اقتصادی اشاره کرد و اظهار داشت: در این طرح نگاه ها براساس منافع ملی تنظیم شده و در حقیقت شفای دردهای مزمن اقتصاد ایران است.

مشاور اقتصادی رئیس جمهور با بیان این که دولت انجام این طرح را بر هیچ مصلحتی ترجیح نداده، خاطرنشان کرد: معمولا دولت ها در سال آخر مأموریت خود کارها را جمع می کنند اما دولت نهم در حال پهن کردن این طرح است و این امر نشان می دهد که این دولت خیلی توجهی به مصلحت اندیشی های حزبی و سیاسی ندارد. وی این اقدام رئیس جمهور را آموزش خوبی برای ره ده های اجرایی کشور دانست و گفت: اهمیت رئیس جمهور به نظر و رأی صاحبنظران و اقتصاددانان به طور گسترده، باز شدن باب بسیار خوبی است که البته در دولت نهم سابقه داشته است.

تمدن در ادامه طرح تحول اقتصادی دولت را میثاق ملی دانست و تأکید کرد: در این مسیر همه باید همراهی کرده و اگر پیشنهادی برای سریع طی شدن مسیر دارند ارائه کنند و در برابر این تحول بزرگ مقاومت نکنند.

مشاور اقتصادی رئیس جمهور همچنین با بیان این که این طرح صرف نظر از این که چه دولتی بر سر کار باشد شفای بیماری های مزمن اقتصادی کشور است، گفت: طرح قطعاً اثار مثبتی را در کشور خواهد گذاشت.

این نماینده سابق مجلس با پسندیده و شجاعانه خواندن این طرح خاطرنشان کرد: طرح هایی مانند تحول اقتصادی کمکی برای حل مشکلات کشور است به گونه ای که حتماً ممکن است طرح های دیگری هم در آینده مطرح شود.

طرح تحول اقتصادی دولت با وجود گذشت تنها دو روز از اعلام آن با واکنش ها و تحرکاتی از سوی برخی سیاسیون و اقتصاددانان همراه بوده است.

لطف الله فروزنده قائم مقام جمعیت ایثارگران انقلاب اسلامی در گفت وگو با خبرنگار «ایران» درباره طرح تحول اقتصادی و رویکرد ابتکاری رئیس جمهور، گفت: اصل این طرح و رویکرد رئیس جمهور مورد توافق کلیه کارشناسان اقتصادی است و همه کارشناسان بر این باورند که مشکلات ساختاری در حوزه اقتصاد باید مرتفع گردد.

فروزنده افزود: کلیه کارشناسان اقتصادی کشور از جناح های مختلف باید به این باور برسند که حل مشکلات اقتصادی کشور نیاز به عزم ملی دارد و در برطرف کردن این مشکلات نباید نگاه سیاسی را دخیل کرد.

قائم مقام جمعیت ایثارگران انقلاب اسلامی همچنین تأکید کرد: در طرح تحول اقتصادی نگاه باید نگاه اصلاح همراه با دلسوزی باشد و به یک دغدغه جدی برای همه کارشناسان تبدیل شود به این ترتیب که اگر نظام مالیاتی و یا گمرکی کشورمان دارای مشکل است، راه حل اصلاح آن چیست.

وی با بیان این که طرح تحول اقتصادی از صفر تا صد باید کاملاً مشخص باشد، گفت: تیم اقتصادی دولت باید سریع عمل کرده و برای اجرا در منصه گفت وگو و تبادل نظر قرار بدهد تا نکات ریز آن کاملاً مشخص گردد.

فروزنده این اقدام رئیس جمهور در حل مشکلات اقتصادی کشور را بسیار مثبت و پسندیده ارزیابی کرد و افزود: باید در مسائل اقتصادی از مشاوران و نخبگان استفاده کند و البته شنیده ام که مجلس و دولت نیز برای مسائل اقتصادی گروه های مشورتی مشترک تشکیل داده اند که این اقدام بسیار مناسب است.

وی تصریح کرد: تنها راه برای تحقق این طرح مهم اقتصادی، اعتماد به مردم است و اگر این اعتماد به مردم وجود داشته باشد، این طرح به ثمر می نشیند.

فروزنده با اشاره به مسئله دستیابی به انرژی صلح آمیز هسته ای تأکید کرد: ما باید در مسئله هسته ای با تدبیر عمل کرده و نباید دشمن را تحریک کنیم. استاد حوزه علمیه قم اضافه کرد: البته ما نباید از دستیابی به حقوق مسلم خود عقب نشینی کنیم، چرا که دشمنان با عقب نشینی ما پا را فراتر می گذارند.

گزارش روز

گزارش «ایران» از روند انتخاب رئیس مرکز پژوهش های مجلس

بازوی پژوهشی در انتظار غبار روبی سیاسی

با وجود گذشت قریب به یک ماه و نیم از آغاز به کار مجلس هشتم، شروع فعالیت کمیسیون های تخصصی و ورود مجلس به فاز قانونگذاری هنوز تکلیف بازوی پژوهشی مجلس مشخص نیست و نکته شگفت در این تعویق چندین باره این است که هیأت رئیسه مجلس گویا چندان عجله ای برای تعیین تکلیف بسیاری از این مرکز ندارد و با عدم بررسی آن در آخرین نشست خود، عملاً تصمیم گیری در این مورد را به پایان تعطیلات مجلس یعنی نیمه اول مرداد ماه موکول کرده است.

هیأت رئیسه مجلس قرار بود پیش از اتمام دوره مسئولیت احمد توکلی در ۳۱ خرداد ماه، درباره ریاست مرکز پژوهش های مجلس تصمیم گیری کند، اما این موضوع در نخستین تعویق به اول تیرماه موکول شد و همان روز نیز هیأت رئیسه اعلام کرد که تصمیم گیری در این خصوص به جلسه روز یکشنبه ۱۶ تیرماه موکول شود.

البته در همین مدت زمان کاندیداهای ریاست مرکز پژوهش های مجلس یعنی احمد توکلی، عبدالرضا رحمانی فضلی، روح الله حسینیان، امیدوار رضایی، مهدی کوچک زاده، کریم شهرزاد و یوسف نجفی برنامه های خود را برای چندین بار مرکز به هیأت رئیسه تقدیم کرده اند و همه آنها غیر از روح الله حسینیان برای دفاع از برنامه های خود در جلسات هیأت رئیسه حاضر شده اند. یکشنبه همین هفته که قرار بود جلسه تصمیم ساز هیأت رئیسه برای مرکز پژوهش های مجلس برگزار شود، حمیدرضا حاجی بابایی عضو هیأت رئیسه خبری را در راهروهای پارلمان اعلام کرد که بر مبنای آن انتظار می رفت همان روز ریاست مرکز مشخص شود اما بعد از ظهر همان روز مشخص شد که اصلاً هیأت رئیسه به بررسی این موضوع نپرداخته است. البته در این میان زمزمه هایی از فشار سیاسی برای تداوم ریاست احمد توکلی بر این کرسی ریاست شنیده می شود. یک محفل خاص که در انتخاب هیأت رئیسه موفق به پیشبرد گزینه خود نشدند، اینک به دنبال حفظ یک کرسی ریاست آن هم بر بازوی پژوهشی مجلس است.

البته در این میان دلایلی نیز برای این تعویق گمانه زنی می شود. از جمله آن که اعضای هیأت امنای مرکز پژوهش ها که ۱۲ عضو هیأت رئیسه مجلس هستند، گویا به دنبال سنت شکنی بوده و می خواهند برخلاف سالهای هفتم و ششم و پنجم فردی بیرون از مجموعه مجلس را برای این جایگاه برگزینند که البته از میان کاندیداهای باقی مانده برای احراز این پست تنها رحمانی فضلی خارج از مجموعه مجلس است و بخشی از این تعلیق به دلیل آن است که وی گزینه ریاست دیوان محاسبات کشور نیز بود و تا دیروز هنوز از سوی کمیسیون برنامه و بودجه به عنوان تنها کاندیدای این ریاست به مجلس معرفی نشده بود و گویا هیأت رئیسه منتظر بود تا اگر رحمانی فضلی بر کرسی ریاست دیوان محاسبات جای نگیرد، او را بر رأس مرکز پژوهش ها بنشانند.

البته در هفته های گذشته از مصطفی پورمحمدی وزیر سابق کشور نیز به عنوان یکی از گزینه های ریاست مرکز پژوهش ها یاد می شد که با انصراف وی و انتصابش به ریاست سازمان کاری کل کشور او از گردونه انتخاب هیأت رئیسه خارج شد.

در صورتی که مجلس روز چهارشنبه با رأی خود ریاست دیوان محاسبات کشور را به رحمانی فضلی بسپرد، رقابت برای مرکز پژوهش های مجلس یک رقابت خانگی خواهد شد و به نظر می رسد در این میان روح الله حسینیان رئیس مرکز اسناد انقلاب اسلامی رقیب اصلی احمد توکلی برای مسند ریاست باقی مانده مجموعه مجلس باشد. البته با توجه به آن که اسوگلریان مدیر انتخاب هیأت رئیسه اراده خود را برای تغییر اعمال کردند و حتی پیام انتخاب لاریجانی به عنوان رئیس را خواست اوبرای تعامل با دولت ارزیابی کردند. اینک به نظر می رسد مجلس به دنبال انعکاس دوباره این پیام در انتخاب رئیس مرکز پژوهشها نیز باشد.

چرا که سوابق و مواضع مرکز پژوهش های مجلس در سال های ۸۷-۸۴ نشان می دهد که مدیران این مرکز در برخی موارد رویکرد سیاسی را بر رویکرد پژوهشی ترجیح داده و تجلی این مواضع سیاسی این مرکز را می توان در اعلام غیروافعی نرخ تورم در سال ۸۵ و استفاده از آن به عنوان اهرمی برای جنگ روانی علیه دولت دید. همچنین گفته می شود دکتر محمد نهاوندیان که از نزدیکان دکتر علی لاریجانی است، نیز در میان گزینه های ریاست مرکز پژوهش های مجلس وجود دارد. به هرحال انتظاری که از عموم نمایندگان از هیأت رئیسه مجلس متحول نشده مجلس هشتم دارند این است که با انتخاب هرچه سریعتر رئیس مرکز پژوهش های مجلس این مرکز را که فلسفه وجودی اش قرار گرفتن به عنوان یک بازوی کارشناسی و پژوهشی در جهت غنی کردن تصمیمات مجلس است سامانده کند تا مجلس بتواند با استفاده از پژوهشهای علمی که گرد رفتار سیاسی و جناحی در آن ننشسته است مسیر تخصصی و کارشناسی خود را به خوبی ترسیم کند.

ترحیم و تسلیت

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت شادروان **محمدصادق رضائی امین** را به اطلاع می رسانیم.
مجلس ترحیم آن عزیز روز چهارشنبه ۸۷/۴/۱۹ از ساعت ۱۷/۳۰ الی ۱۹ در مسجد جامع شهرک غرب واقع در شهرک غرب، روبروی مجتمع میلاد نور برگزار می گردد.

فرزندان: مرجان، منصور و محمد رضائی امین

جناب آقای
مهندس سید مظفر شمس
مصیبت وارده را تسلیت عرض می نماییم.

شرکت ساختمانی زیکورات

باقی اوست
با نهایت تأسف و تأثر درگذشت مادر ارجمند جناب آقای **مهندس محمود رضا خادمی** مدیرعامل شرکت آزادتن